

ידע מצמיח תגונה

פרק ט

ברכת המשחה מיני דבן (בורא מיני מזונות)

א. פת הפאה בכיסוין מברך עליה בורא מיני מזונות. יש מפרשים שהיא פת (מעינות) עשו קמין בימים סבלאים דכע אן סבר. אגוזים ושקדים וכוונתה. ויש אומרים שהיא פתה שצריב פה רבש או שקן או תלב וימיני תכלין. ויש מפרשים שהיא פת שעושין אותה בעצים יבשים ובוטסים אותם. והם הפקדאים בקקוגוס. בזמננו כל רגיל וקדאים עתנות. עניות. בינלאר, בייסקאוס, בעצים. עניות מקונות וכוונתה. להלן נקרא להם מיני פשם המלל עניות (פג-מבוא).

ב. פת הפאה בכיסוין מברך עליה "בורא מיני מזונות". ולאחריה ברכת אמת מצין שלש (על הפותחה). ואם אכל שיעור שרזילים בני אדם לקבץ עליו קצרה, אע"פ שהיא לא טובע מאני מברך עליו הפוציא וברכת הפיון. ואם אכל שיעור שאחרים אין קובעים עליו, אע"פ שהיא קובץ עליו אינו מברך אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מצין שלש. טבסלה ופחה אצל כל אדם (פג-א).

ג. שיעור שרזילים לקבץ עליו קצרה לנחב בברכת המוציא וברכת הפיון. ישנו בפחלקות מפרסמת גדולי הפוקקים, וזלכה למעשה כך היא. בשוכב קצרה על עגות, ער שיעור שלש בימים (שהם 168 גרם) מברך בורא מיני מזונות וברכה שני שלש לכל הדעות. והאוכל שיעור ארבע בימים (שהם 224 גרם) מברך המוציא וברכת הפיון לכל תרעות. אך האוכל יותר משעור שלש בימים פחות מארבע (תנו בין 168 גרם לבין 224 גרם), נכנס לפסק גדול, וראוי לכל ירא שמים לא להכנס לפסק מצין זה, אך אם כבר אכל משעור זה לא יברך ברכת הפיון, והנכנס שלש חולקים, סברא זו עקר ופסק ברכות להקל (פג-ב).

ד. כמו כן ראוי לכל ירא שמים, שצאובל עתנות כדי שביעה בברוך הקרים אחרים תבאים ללשון. כשער נרזים או בקינה וכוונתה, לאכל השעור הגיל ע"ש בו היוב ברכת הפיון, שאם ישבע משעור פחות מהגיל בגלל הולפתו, נכנס לפחלקות גדולה. ואם ענה לו כואת, לא יברך ברכת הפיון עד שיאכל על-פול.

ידע מצמיח חנוך

יד. האוכל עוגיות במשקה או בחלב ובחמץ, אין בורח המנוחה פוטרך ברכת שהלל, ולכן יבנה תחלה מתנות ויטעם מנעו מבלי להטבילו בפשקה. ואח"כ יבנה על המשקה ויטעם מטעם, ואח"כ יאכל בורח שירצה (פג-טו). וכן האוכל פרות או ירקות עם עגיות, אין פרבות מנוחה פוטרך אותם, ולכן ימנע כו"ל. אבל דבר שצריך ללפת בו הפה בקער ודגים וקמינה וביומטה, הרי הם ספלים לפת ומקרר על המנוחה ופוטר אותם גם מקרובה ראשונה וגם מברכה אחרונה (פג-טו).

טו. קעה ובורח על פת הפאה בדישנין ברכת המוציא, יצא בדישנין (פג-טו).

טז. קמח של אחר מתפשט המינים שפאילו בקורה, וכן כל תבשיל שצרכ בו מתפשט המינים, בין קמח בין פת, פרבתי בורא מיני מנוחה, ובכלל זה הדישא מתפשט מיני דגן ברכות מנוחה, ולכסוף על הפתיה (פג-טו).

יז. כמה דברים אמורים? בשבתה הפין הנה תשוב אצלו ולא היה עפלה, אבל אם היה אחר מתפשט הפינים שצרכ ספלה, אינו סברך אלא על העקר ופוטר את השפלה (פג-טו). כיצד היא השפלה מערכה? בגון לפת או קריב שבשילו נערב בו קמח של אחד מתפשט המינים כדי לזכור, אינו סברך עליו מנוחה, שהלפת הוא העקר והקמח עמל, אבל אם נרוב כדי לתן טעם במערכת, הרי הוא העקר לסיכך מיני דבש שסבשלים אותם ונורמים בהם הלב תשה כדי לזכור ונורמים בהם מיני סחקה אינו סברך עליו בורא מיני מנוחה. מפני שהדבש הוא העקר (פג-טו). ומכאן שרמיות חלקיים שהוא קמח או עמילן עם ספי, ועקרו נוצר לטעם הסקר ומתיקותו, והקמח בא כדי לזכור בלבו, ברכותו שהלל ולא מנוחה (פג-טו).

יח. והמשפחה יקר, בגון תבשיל מתפשט מיני דגן עם פילים או קטניות, וכל ארז נפר בפני עצמו, מברך מהלכה על העפה בורא מיני מנוחה ואוכל קצת, ואח"כ סברך על הפולים בורא פרי האדמה ואוכל קצת, אחר כך אוכל קינוח (פג-טו).

יט. סקרונים וכל היומיה להם ברכתם בורא מיני מנוחה, אפלו אם קבצ עליהם סעודתו, וכן הדין בכל משפחה מיני דגן (מצשה קורה), שסברך עליהם מנוחה אין שסברך עליהם סעודתו (עין לציל סעיף ג). בין אם בשלם פמים ושמן ובין ברכש ושאר מלקיים, ויכמו בן השים שזחבשלו בהם מברכים עליהם בורא מיני מנוחה (פג-טו).

כ. אבל השים קלויים או שלוקים והפרשינים שלמים, מברך בורא פרי האדמה

לב לדעת 

ידע מצמיח חינוך

לב לדעת 

ידע מצמיח חינוך